
miniBUDZOGÁŇ

NÓRSKO-SLOVENSKÝ SPOLOK č. 1/2010

Náš malý Mudžahedín

Určite Vás bude zaujímať ako sa p. Zima snaží obráť Slovákov o možnosť získavania finančnej podpory mladým Slovákom na štúdium, rozvíjanie nórsko-slovenských vzťahov a iné dobročinné ciele.

Ja viem, že by ste niečo také nečakali od prezidenta Spoločnosti priateľov Slovenska, Slováka a bojovníka za práva Čechmi diskriminovaných Slovákov v Nórsku (pozri Dagbladet z 3. augusta 2009).

Ale jeho opätovná kategorická požiadavka v listoch z 9. novembra a 15. decembra 2009 na Nórsky dozorný úrad pre Nadácie a Ministerstvo spravodlivosti Nórskeho kráľovstva je jasná a jednoznačná: Žiada zabaviť Nadácii Solgløtt majetok, ktorý je určený na udeľovanie štipendií a finančnej podpory Slovákom a Čechom, a previesť majetok na nórsky Červený kríž.

Ešte v novembri 2008 si Zima písomne nárokoval na časť majetku Nadácie. Keď mu bolo ponúknuté jedno miesto vo vedení Nadácie (druhé miesto bolo ponúknuté Nórsko-slovenskému spolku, takže Slováci by mali dve zo šiestich miest vedenia nadácie), Zima odmietol a ďalej bojoval prostredníctvom článkov v denníku Dagbladet, dopismi na najrôznejšie organizácie a elektronickou poštou rozoslanou 250-tim záujemcom i nezáujemcom.

Teraz už dokonca aj Zima asi začína tušiť, že k žiadnemu majetku sa nedostane, takže sa rozhodol, že keď nedostane on, tak nech nemajú ani Slováci (a Česi) a žiada prevod majetku na nórsky Červený kríž.

Tešme sa, radujme sa! Česi nič nedostanú! Síce ani Slováci nie, ale to je vedľajšie.

A čo keď sa vedenie Nadácie Solgløtt rozhodne, že už má po krk Zimu a jeho obštrukcií a urobí to, čo žiada: prevedie pomyslený 30-, 40-, 60%-ný slovenský podiel na nórsky Červený kríž a zo zbytku bude prideľovať štipendiá a podpory výlučne českým študentom a na české projekty?

Naše, logické myslenie toto síce ťažko pochopí, ale p. Zima sa asi necháva inšpirovať vo svete sa rozširujúcim fenoménom Mudžahedínov, ktorí sa opášu bombami a odpália sa medzi nepriateľmi. Síce zomrú, ale so sebou na druhý svet zoberú aj dvoch nepriateľov. A dostanú sa do večného raja, kde na nich čaká 72 panien, alebo pannov (nie som si istý, ako sa to v tomto prípade skloňuje). No, Zima neriskuje svoj život – len sa snaží zrušiť Slovákom jednu z možností dostať sa k finančnej podpore.

Vedia a súhlasia s touto jeho novou požiadavkou aj členovia jeho Spolku, v mene ktorých Zima vystupuje?

Počítam, že toto zdokumentované snaženie Zimu v očiach slušných a rozumných ľudí úplne zdiskreditovalo ako zástupcu Slovákov a časti krajanskej komunity v Nórsku.

Takisto jasne môže zdiskreditovať aj slovenské úrady a inštitúcie, ktoré Zimu doteraz nekriticky podporovali.

Je najvyšší čas, aby sa tieto inštitúcie verejne od Zimových deštruktívnych praktík dištancovali, na čo im ponúkame priestor v krajanskom vestníku miniBudzogáň.

Ak sa mýlim a Zimova snaha zrušiť Slovákom jeden zdroj štipendií a finančnej podpory je pre Slovensko a Slovákov pozitívnym prínosom – rád sa poučím a súdružsky pioniersky sľubujem, že uverejním v ďalšom vydaní miniBudzogáňa vysvetlenie v tomto zmysle.

Vlado Branko

Zimná olympiáda v pohostinnosti

nedá mi, aby som sa s Vami nepodelila o moju skúsenosť, ako funguje Slovenský reprezentačný dom počas olympiády vo Vancouveri. Hrdí sa tým, že je prvýkrát v histórii otvorený širokej verejnosti a úspešne propaguje našu krajinu. www.repredom.sk. V skutočnosti náš slovenský dom robí našej krajine takú hanbu, že by lepšie urobil, keby bol zavretý. Keby sme tam nemali predplatené lístky na jedno vystúpenie, už tam ani nikdy neprídeme.

Prvýkrát sme sa v Slov. dome boli pozrieť v nedeľu, keď sme boli na kultúrnom predstavení Cigánski diabli. Bolo to veľmi pekné vystúpenie. Celí nadšení sme si po predstavení chceli kúpiť v rámci repre domu v bare vodu a kávu, nedalo sa však. Typicky slovenský prístup, na ktorý som si už za tie roky odvykla. Organizátori nám povedali, že bežné pitie a jedlo sa tam kúpiť nedá, ale ak si zaplatíme 60 dolárový obedový lístok na osobu, potom sa môžeme najesť aj napiť z bufetového stola. My sme im ale vysvetlili, že si chceme kúpiť len niečo na pitie. Nedalo sa, tak sme si šli kávu kúpiť na vedľa ulicu za 2.5 dolára :). Len pre informáciu, vo Vancouveri sa za 60 dolárov najedia dvaja ľudia a nie jeden v kvalitnej reštaurácii.

Po tomto zážitku som prišla do repre domu aj s kamarátkou vypomôcť ako dobrovoľníčka hosteska (ešte pred časom sme sľúbili, že prídeme pomôcť) na večernú smenu od 18. do 23. hod. V tom čase nám dali organizátori inštrukcie, že našou úlohou bude kontrolovať, či návštevníci slovenského domu majú zakúpený večerný lístok za 115 dolárov vrátane dane za osobu, ktorý zahŕňa večeru (jedlo a pitie) a návštevníci môžu ostať do polnoci. Pre informáciu, za túto sumu si môžete vo Vancouveri zarezervovať noc + dostanete v cene raňajky v dobrom hoteli alebo sa minimálne 2 ľudia môžu najesť v extra luxusnej reštaurácii. Tak sme sa organizátorov opýtali, že či si budú môcť ľudia prísť len posedieť pri pivku, vínu a zaplatiť len za to resp. prezrieť si zadarmo pavilón. A oni, že nie, musia si kúpiť lístok za 115 dolárov. Tak sme sa opýtali, či si myslia, že ľudia zaplatia také peniaze, ale evidentne im to bolo jedno.

Pokračovanie na ďalšej strane

Zimná olympiáda v pohostinnosti - pokračovanie z prvej strany

Tak sme to išli vyskúšať v praxi. Všetci návštevníci vrátane Slovákov, Kanadčanov a turistov z iných krajín sa po vypočítaní ceny lístkov zvrtili na päte a znechutené odišli. Niektorí boli sklamaní, niektorí nahnevani, jeden chalan kričal cez ulicu, že na Slovensko v živote nedôjde. Za celý večer počas piatich hodín, čo sme tam stáli si lístok nekúpil ANI JEDEN JEDINÝ človek, dobre počujete, ani jeden. "Zabával" sa tam len kopec slovenských VIP osôb, organizačného štábu, manažérov v rámci repre domu. Najpotupnejšie bolo sledovať tváre tých turistov, čo si o našej krajine myslia. My sme sa tam s kamarátkou hanbili ako pes a len sme sa im ospravedlnili. S organizátormi sme sa dohodli, že už viac neprídeme pomôcť, lebo sa nevieme stotožniť s ich politikou a nechceme byť súčasťou tejto blamáže.

To, že o ulicu ďalej bol otvorený Írsky olympijský dom a bolo tam dobrých 2000 ľudí, ktorí sa tam zabávali, pili pivo, lebo sa tam predávalo za 8 dolárov, to nikoho netankovalo. A mne ešte dôjde manažérka a povie mi, že akí sú tu vo Vancouveri ľudia sprostí, že idú piť do írskeho domu za 8 dolárov, keď u nás môžu piť a jesť do nemoty celý večer za 115 dolárov :) Ja som nevedela, či sa mám smiať alebo plakať.

K tomu všetkému treba spomenúť príšernú jazykovú vybavenosť jedného slovenského manažéra, ktorý to tam mal akože všetko pod palcom a ktorý požadoval, aby všetky rozhodnutia išli cez neho. Jeho arogantnosť, neschopnosť boli očarujúce. Keď som sa ho opýtala, že za koľko predávame vlajky, odpovedal "že to nech nechám na neho" :) Keď sa objavili reportéri zo známej lokálnej stanice, ktorí chceli natočiť o slovenskom dome šot, bolo im povedané, že event manažérka je síce prítomná, ale je zaneprázdnená a musia počkať :) ale aspoň sa dočkali :) Potom nafilmovali v pavilóne "vynikajúcu" atmosféru s prázdnyimi bufetovými stolmi, zívajúcimi papalášmi, žiadnymi turistami a živou ľudovou hudbou, čo hrala pre nikoho. Keď dvaja návštevníci boli zvedaví ako chutí náš tradičný alkohol slivovica, manažér nám flexibilne oznámil, že slivovicu majú, ale iba pre prezidentský salónik :-)

Jediné, čomu som rada je to, že turisti neboli takí sprostí, že by platili za večerný lístok také prachy. Hanba slovenským organizátorom slovenského repre domu. Keby sme sa my, ktorí tu žijeme, tak správali k ľuďom tu v Kanade, o týždeň nemáme robotu. Ak budú našu krajinu reprezentovať takíto ľudia, navždy budeme v zahraničí všetkým na posmech. Aj kopec mojich kanadských kamarátov sa chcelo ísť pozrieť na náš repre dom, ale už neprídu.

Rozmýšľali sme, či dať naše zážitky do slovenských novin, nevieme, či to má vôbec nejaký význam a či by to niečo vôbec zmenilo. Tak to prosím prepošlite aspoň Vaším známym.

Petra

Dodávame, že celú túto VIB (Very Important Bulo) blamáž si cez dane zaplatili všetci občania Slovenska. Red.

Človek, ktorý prežil (aj) peklo

Koncom leta 2009 som spolu so svojou ženou navštívili Šurany, južnoslovenské mestečko, v ktorom som prežil štyri roky svojho detstva (1948-1952). Účelom mojej návštevy nebolo tentoraz pozrieť sa na miesta svojich chlapčenských hier, ale stretnúť sa s pánom Jánom Štarkom (nar. 1924), ktorý je posledným žijúcim príslušníkom kedysi početnej a vplyvnej komunity šurianskych Židov. Pamätal som si na neho z detstva, no bezprostredným popudom na nadviazanie kontaktu s ním bola skutočnosť, že som si nedávno prečítal jeho spomienky v publikácii venovanej pamiatke šurianskych Židov (Spomíname a nezabúdame, Šurany 2005) a videl som ho vystupovať v istom britskom dokumentárnom filme (o rodinných koreňoch herca Stephena Frya, ktorého starý otec prišiel kedysi do Anglicka zo Šurian). Z týchto svedectiev som vyrozumel, že pán Štark má za sebou taký zaujímavý a pohnutý život, že by sa žiadalo dozvedieť sa o ňom viac.

Z detstva mi ostala v spomienkach pekná šurianska synagóga i budova bývalej židovskej školy, no obyvatelia židovského pôvodu sa dali spočítať už iba na prstoch jednej ruky. Budova synagógy slúžila vtedy ako stolárska dielňa a triedy židovskej školy používala miestna základná škola. Až po rokoch som sa dozvedel, akú výraznú úlohu

zohrali Židia v hospodárskom, kultúrnom a spoločenskom rozvoji tohto mestečka. Podľa zachovaných prameňov tam žili už začiatkom 16. storočia, no vo väčšom množstve sa tu začali usadzovať až od konca 18. storočia. V polovici 19. storočia založili (dnes už, žiaľ, nefungujúci) šuriansky cukrovar, ktorý bol prvým svojho druhu na území Slovenska. V medzivojnovom období žilo v Šuranoch okolo 1000 Židov, čo bolo asi 15 % obyvateľstva. Na jeseň r. 1938, po Viedenskej arbitráži, pripadli Šurany horthyovskému Maďarsku. Keď sa na jar r. 1944 dostali v Maďarsku k moci extrémni fašisti, hnutie tzv. šípových krížov, začal sa okamžitý odsun židovského obyvateľstva do nemeckých koncentračných táborov. Drvivá väčšina šurianskych Židov tam zahynula, niekoľkí sa po vojne odsťahovali do Izraela, a iba malá hŕstka sa vrátila do Šurian. Pán Ján Štark zakúsil mnohé z týchto krutých udalostí na vlastnej koži – a je stále ochotný o nich rozprávať. Vopred nám na naše posedenie zaistil nerušený kútik v priestoroch R 18, čo je názov veľmi príjemnej reštaurácie uprostred Šurian.

- Porozprávajte najprv, začínam náš rozhovor, - o prostredí, v ktorom ste vyrastali. O rodinných pomeroch, o škole, do ktorej ste chodili a podobne.

- Môj otec, vraví pán Štark, - bol všeobecne vážený, pracovitý a obľúbený lekár. Bývali sme vo veľkom dome v centre mesta. Otec pochádzal z Trenčína, do Šurian prišiel počas prvej svetovej vojny a tu sa zoznámil a oženil s mojou matkou, ktorá bola dcérou technického riaditeľa cukrovaru. Mali spolu dvoch synov. Môjho brata, ktorý bol

odo mňa o štyri roky starší, poslala rodina tesne pred vojnou do Anglicka a viac som ho nikdy nevidel. Matka mi zomrela, keď som mal 13 rokov, čiže tiež ešte pred vojnovými udalosťami.

- Rozprávali ste sa v rodine po slovensky?

- Áno, po slovensky. Jedna stará mama bola však Rakúšanka a s tou sme komunikovali po nemecky. Po matkinej smrti k nám prišla do rodiny vychovávateľka z českých Sudiet, to bola Nemka. Vďaka kontaktu s týmito dvoma ženami som sa už v detstve naučil perfektne po nemecky, čo sa mi neskôr veľmi zišlo...

- Chodili ste do kresťanskej alebo do židovskej školy?

- Naša rodina nebola obzvlášť nábožensky založená, no rodičia ma dali do židovskej školy. Tam sa, s výnimkou náboženstva, vyučovali presne tie isté predmety ako na kresťanských školách. Pamätám sa, že aj niektoré deti z kresťanských rodín chodili do židovskej školy, lebo tam bola vyššia pedagogická úroveň. Mnohí ľudia sa dívali na tieto veci pragmaticky...Po skončení základnej školy som chodil na gymnázium, najprv v Nových Zámkoch, neskôr, už za maďarskej vlády, v Budapešti. Otcovi dali podmienku, že ak si chce udržať lekársku prax, musí si dať syna do maďarskej školy. Z gymnázia ma však vyhodili tesne pred maturitou pre môj židovský pôvod.

- Ako by ste charakterizovali každodenný život židovského obyvateľstva v Šuranoch v medzivojnovom období? Bývali väčšinou v tej istej štvrti? Čím sa najčastejšie zaoberali?

- Žili roztrúsení po celých Šuranoch. Väčšina z nich boli obchodníci najrozličnejšieho druhu. A boli to zväčša veľmi schopní a svedomití ľudia. Zopár ich bolo aj medzi remeselníkmi. Zvláštnu skupinu tvorili pracovníci cukrovaru, kde Židia väčšinou zastávali vedúce odborné miesta. Treba ešte spomenúť, že v Šuranoch bola vychýrená rabínska škola, na ktorú chodili aj študenti zo zahraničia. Preto k obrazu mesta patrili aj ortodoxní Židia v čiernych klobúkoch, s dlhými bradami a všetkým, čo k tomu patrilo.

- Aké bolo spolunažívanie šurianskych Židov a kresťanov v medzivojnovom období?

- Korektné. Väčšina ľudí na tieto rozdiely nedbala. Ja som mal aj kresťanských kamarátov a v dome môjho otca sa často stretával miestny rabín s rímskokatolíckym dekanom. Rozprávali sa o všetkom možnom, iba o náboženstve nie. Ale isteže, boli medzi ľuďmi aj takí, čo nám dávali pocítiť, že nie sme ako oni, že patríme k nesprávnej rase a k nesprávnemu náboženstvu. Ja takéto prejavy pripisujem nízkej intelektuálnej úrovni ich pôvodcov.

Prinášajú nám na stôl teplý obed, ako aj chladné nápoje, ktorých sa nám v horúcom počasí, aké tu teraz vládne, obzvlášť žiada. Vypínam diktafón a prerušujeme rozhovor. Personál reštaurácie i náhodní hostia sa priateľsky prihovárajú pánu Štarkovi, vidno, že môj spolubesedník je v Šuranoch všeobecne známym a váženým človekom. Občerstvenie je pre nás vítané, nestrácame však zbytočne čas a čo najskôr sa znova púšťame do rozprávania.

- Ako si spomínate na maďarskú okupáciu Šurian na jeseň 1938? pýtam sa. - Boli medzi Šurančanmi aj takí, čo ju vítali? Akým dojmom na Vás pôsobili maďarské okupačné vojská?

- Šurančania boli - aj stále sú - tuhí slovenskí národovci a drvivá väčšina z nich prijala okupáciu s nevôľou a odporom. Maďarskí vojaci už na prvý pohľad budili zlý dojem. Boli to zväčša dobrovoľníci, nemali ani poriadne uniformy, niektorí mali vojenské blúzy a civilné nohavice,

iní zas naopak. Navyše sa správali dosť násilnícky - a rabovali, predovšetkým obchody. Šurančania sa im aj posmievali, napríklad kikiríkali na maďarských žandárov, ktorí mali čiapky s kohútiami perami. Pri jednej takejto epizóde začali žandári strieľať, a ako iste viete, jedna odrazená guľka zasiahla Máriu Kokošovú, ešte iba mladé dievča. Ľudia ju odniesli môjmu otcovi na operačný stôl, jej život sa však nedal zachrániť. Dnes stojí jej pamätník a busta pred šurianskym kostolom. A vždy sú tam čerstvé kvety.

- Boli pomery v horthyovskom Maďarsku na prvý pohľad odlišné od pomerov v medzivojnovom Československu?

- Pravdaže boli. Politická kultúra i hospodárstvo boli v Maďarsku na oveľa nižšej úrovni. Viete, Masaryk a Beneš mali iste aj svoje chyby, nemožno im však uprieť, že dokázali vybudovať dobre fungujúci, demokratický a prosperujúci štát.

- A ako sa vyvíjal Váš osobný život počas maďarskej okupácie?

- Po vyhodení z gymnázia som pracoval manuálne na stavbe trativodu na Baranovom majeri pri Šuranoch. Potom, ešte za Horthyho, som dostal povolávací rozkaz do armády. Odtiaľ ma čoskoro z rasových dôvodov prepustili a poslali do špeciálnych útvarov, ktoré mali za úlohu odstraňovať následky bombardovania, napríklad sme vynášali mŕtvych a ranených z budapeštianskych pivníc, samozrejme všetko za neustáleho prísneho dozoru. Diskriminácia ľudí židovského pôvodu bola teda už aj za Horthyho viac ako citeľná.

- Ako sa k vám správalo civilné maďarské obyvateľstvo?

- Tí sa s nami nesmeli stykať, keďže sme boli príslušníci tzv. nečistej rasy. Ale viete, kto nám pomáhal? Budapeštianske prostitútky! Tie sa o nás starali a dávali nám jedlo. Mnohí ľudia ešte aj dnes majú voči prostitútkam predsudky. Ja ich však po takejto skúsenosti nemôžem odsudzovať. Akým právom by som to robil? Veď či nie sú aj ony ľudia? Akiste mali vážne dôvody na to, že sa stali prostitútkami...

- To je nesmierne zaujímavá informácia. Príklad toho, ako medzi stigmatizovanými skupinami ľudí vzniká pocit solidarity.

- Áno, ale aj to trvalo iba dočasne. Keď moc v Maďarsku prevzali Nemci a extrémni maďarskí fašisti, presunuli ma do pracovného tábora v istej obci pri Neziderskom jazere. Tam sme vykonávali mimoriadne ťažkú prácu, kopali sme čakanmi do kameňa, vraj aby tadiaľ nemohli prechádzať nepriateľské tanky. V tom čase sme už nemali ani strechu nad hlavou, spávali sme pod holým nebom, a to aj v čase sneženia a mrazov. Môj odev i obuv boli v chatrnom stave, omrzli mi prsty na nohách, za normálnych okolností by ich asi boli amputovali. Tu som však zažil aj príklad toho, že aj medzi Nemcami sa našli slušnejší ľudia. Raz nám povedali, že zdraví väzni si majú ísť po jedlo, kým o chorých bude postarané. Keďže som bol chorý, chcel som ostať, jeden nemecký dôstojník mi však povedal, že ak iba trochu vládzem, aby som si po to jedlo zašiel. Poslúchol som ho, a to bolo moje šťastie. Ukázalo sa, že všetkých chorých medzitým zlikvidovali. Tento esesák mi teda zachránil život...

- Vás však čakali ešte ďalšie útrapy...

- Ďalšími zastávkami boli koncentračné tábory v Mauthausene a v Gunskirchene. Do oboch sme museli ísť peši, čo bolo hrozné nielen preto, že sme boli vyslabnutí a chorí, ale aj preto, že príslušníci SS a SA do našich radov

Pokračovanie na ďalšej strane

pokračovanie z predchádzajúcej strany

neustále strieľali, takže po celej ceste ostávali za nami mŕtvolky. Samozrejme, že aj pobyt v samotných táboroch bol neľudský, bola to ťažká práca od rána do večera, a to pri strave 5 dkg chleba na deň... Azda najhorší však bol tzv. Appelplatz, na ktorom sme museli stáť niekedy aj hodiny bez pohnutia.

- Strelili ste sa v koncentračných táboroch aj s Nórmi? Aké máte na nich spomienky?

- Pravdaže, boli tam okrem mnohých iných aj Nóri, Švédia a Dáni - a boli to všetko veľmi slušní ľudia. V takýchto podmienkach si človek dobre všimne spôsob reagovania príslušníkov rozličných národov. Niektorí z nich sa rýchlo prispôbobi neľútostným pomerom okolo seba a boli schopní napríklad zabiť spoluväzňa len preto, aby mu mohli vytiahnuť zlatý zub. Škandinávci nikdy nič podobné nerobili. Naopak, mali mimoriadne vysokú morálku a ak bolo treba, rozdelili sa s vami aj o posledný kúsok chleba.

- Pán Štark, čo Vám pomohlo vydržať tieto kruté skúšky? Veď krátko po vyslobodení ste napriek poznačenému zdraviu našli v sebe toľko síl, že ste sa dobrovoľne prihlásili do amerických oddielov, ktoré čistili rakúske Alpy od zutekaných esesákov.

- Bola to predovšetkým silná, mladistvá vôľa prežiť. A schopnosť opanovať sa. Videl som okolo seba ľudí, ktorí to nevydržali a dobrovoľne nabehli na elektrické drôty, alebo takých, čo naschvál provokovali esesáka, aby ich tento zastrelil... Ja som však pokračoval. Ale priznám sa, bola vtedy vo mne aj silná túžba po pomste... Viete, po slovensky to neznie až tak hrozivo, ale to nemecké slovo Rache mi neustále vírilo myslou. Aj preto som pomáhal chytať tých esesákov v Alpách. Mojim hnacím motorom bola Rache.

- To každý súdny človek dokáže pochopiť. Aký to bol však pocit, keď americkí vojaci oslobodili koncentračných väzňov? Keď sa k vám po dlhom čase zase voľakto choval ako k slobodným, plnohodnotným ľuďom?

- Isteže to bol dobrý pocit. Američania sa nás od prvej chvíle ujali s maximálnou starostlivosťou. Umyli nás, dezinfikovali, uložili do čistých, mäkkých postelí. V lazarete nám dali umelú výživu, po niekoľkých dňoch aj normálnu stravu, a postupne nás dostali do prijateľného zdravotného stavu. O Američanoch, resp. o spojeneckých vojskách všeobecne môžem povedať iba to najlepšie... Azda až na jednu vec. Keď koncom vojny bombardovali rakúske územie, nikdy nezhodili bomby na koncentračné tábory, keďže zrejme o nich vedeli. Keď však vedeli, prečo nás neprišli oslobodiť skôr?...Alebo som príliš tvrdý?

- Možno ani nie. Túto otázku si kládli a kladú aj iní...Prosím Vás, porozprávajte ešte aspoň v krátkosti o svojich osudoch po návrate do Šurian. Pokiaľ viem, ani potom Vám ruže nekvitli...

- Ešte keď som sa vracal domov, dúfal som, že aj môj otec vojnu prežil. Bohužiaľ, moje nádeje sa nesplnili. Jeden z mála navráťivších sa šurianskych Židov, pán pekár Reich, mi povedal, že v osvietenčiskom tábore videl, ako otca poslali do plynu. V koncentrákoch zahynula aj väčšina môjho ostatného príbuzenstva...Prišli aj iné ťažkosti. Ozvali sa choroby, ktoré som si nadobudol v táboroch, o.i. som v dôsledku avitaminózy dočasne oslepol. Niektorých zdravotných následkov som sa už nikdy nezbavil. Napriek tomu som krátko po návrate domov musel nastúpiť na základnú vojenskú službu do Martina. Tam som pomáhal lapať benderovcov, ukrajinských separatistov, ktorí počas

vojny kolaborovali s Hitlerom a v tom čase sa skrývali v slovenských horách. Náš rodinný dom som našiel zdevastovaný, všetky cennosti a doklady boli preč. Vraj v ňom začas bývali sovietski vojaci. No okenné rámy či dvere z nášho domu som postupne objavoval zamurované na obydliach iných Šurančanov. Veru som mal pocit, že mnohí sa netešili z môjho návratu. Onedlho mi oznámili, že vraj môj otec dlhoval štátu na daniach, za čo mi začali strhávať z platu. Navyše som bol pre komunistov politicky nespoľahlivý človek, tentoraz pre svoj triedny pôvod. Neraz som to pocítil v zamestnaní. Zobrali mi aj dom, lebo ho vraj mesto potrebovalo na verejné účely. Dlhší čas som býval s rodinou v tesnom byte v cukrovare, kde som bol zamestnaný ako vedúci mzdovej učárne. Neskôr som prešiel aj inými úradníckymi a odbornými zamestnaniami, v Šuranoch i v Nových Zámkoch. Nikto mi nikdy nič nedaroval a nikdy som nikomu neublížil. Čo mám, som si nadobudol poctivou prácou. Po celý čas ma verne podporovala moja manželka, s ktorou žijeme spolu už 61 rokov. Máme dve deti, štyri vnúčatá a jedno pravnúča...

Pána Štarka by som mohol počúvať dlho, nielen preto, že jeho život je mimoriadne bohatý na dramatické udalosti, ale aj preto, že je to človek prirodzenej kultúry, ktorý vie o živote samostatne premýšľať a ktorý sa vďaka svojej inteligencii i svojmu utrpeniu naučil mnohému podstatnému. Napríklad tomu, že zlo, ktoré bolo na ľuďoch páchané, si treba, už aj z úcty k jeho obetiam, neustále pripomínať. Že je krátkozraké a škodlivé škatuľkovať ľudí a pestovať voči komukoľvek individuálne i kolektívne predsudky. A v neposlednom rade tomu, že nech si človek v živote akokoľvek vytrpí, vždy je možné pokračovať ďalej bez zbytočnej nenávisťi či sebaľútosti. Na šurianskej stanici som sa s týmto človekom lúčil s pocitom zadosťučinenia a hrdosti, že máme aj takýchto vzácných krajanov.

Ivan Čičmanec

Guantanámo pod polárnym kruhom

Kde bolo, tam bolo, žil raz jeden kapitalista, ktorý v dávnom kráľovstve nazývanom Nórsko založil v malom mestečku Støren podnik Norsk Kylling. Podnik to bol skromný a jednoduchý, spracovával hydinu. V roku 2004 prišli traja králi a začlenili malé kráľovstvo úplne na východe do veľkej a mocnej ríše nazývanej Únia Európy.

V tomto malom kráľovstve platy boli jedny z najnižších z celej veľkej ríše. I zamyslel sa nórsky kapitalista, donesiem sem týchto pracovitých obyvateľov z východu, zaplatím im o niečo viac, a stanem sa najbohatším mocipánom v Størene. Ako povedal tak sa i stalo. A rozprávke bol koniec.

Teraz je v Størene asi 150 Slovákov a pracujú, na nórske pomery, v neuveriteľných podmienkach.

Støren si premenovali na Guantanámo, lebo aj keď je Støren v Nórsku, neplatia tam nórske zákony.

Slováci, ktorí prichádzajú pracovať do Norsk Kylling sú zamestnaní medzinárodnou agentúrou Adecco, pre ktorú na Slovensku pracovníkov verbuje pani, ktorej meno evokuje región na severe Slovenska, Oravu. Táto pani, podobne ako dávny oravský hrdina Jánošík, takisto chudobným berie a bohatým dáva. Sama si necháva niečo pre seba.

Ospevuje Slovákom prácu v Nórsku, ako budú môcť robiť koľko len budú vládať a za, na slovenské pomery, peknú hodinovú mzdu, dáva im podpísať jednostranový štandardný kontrakt a šups, už sú v Nórsku.

Nie je vylúčené, že prvé týždne a mesiace sa im budú zdať akceptovateľné - je to ťažká práca, ale na Slovensku nebola ľahšia, môžu pracovať 12 - 14 i viac hodín denne a prvá výplatná páska ich skutočne poteší, lebo vidia, čo všetko si za to môžu dovoliť. Neskôr možno začnú rozmýšľať - žijem tu na ubytovni, doma som mal rodinu a dom, domov sa horko-ťažko dostanem na 4 týždne ročne, lebo na viac ma nepustia, keď sa cítim unavený a radšej by som nejaký čas robil len osem hodín denne, tak mi tu hrozí vyhadzov. (Ľudia museli niekedy absolvovať šichty od 02.30 do 18. hodiny.) Ešte aj na Slovensku sme v závode mali teplú stravu, pitný režim a tu nič. A začína počúvať, že v Nórsku, o ktorom počul, že je najbohatší štát a ako dobre sa tu žije, asi tieto pracovné podmienky nie sú také, ako by mali byť. Keď sa však na čokoľvek ozve, dostane štandardnú odpoveď: Nepáči sa ti, môžeš ísť domov. Na tvoje miesto máme na Slovensku 20-tich záujemcov. A to ešte nevie, že keď ochorie, hrozí mu, že nedostane nič zaplatené. Ako jedna žena, ktorá si zlomila prst - lekár jej zasadral zlomený prst spolu s vedľajším, napísal jej PN-ku kde uviedol, že ľahšiu prácu by mohla vykonávať. Po mesiaci na PN-ke jej Kristína povedala, nič ti nezaplatíme, mohla si robiť. Ako na zlomené prsty natiahnuť pracovné rukavice, to jej nepovedala.

Všetko sa vybavuje ústne, aby nikto nemohol nič dokázať, na niečo sa odvolať. Samozrejme to ide cez pani Piešťanskú, telefonicky, a hrozba vyhodenie z práce nikdy nie je ďaleko, hlavne ak je to do 11-teho mesiaca. Ak by vám nestačil vyhadzov, kľudne vám v telefóne povie, že na vás pošlú políciu, ktorá vás okamžite deportuje z krajiny a

nikdy sa už nedostanete do štátu EÚ. Do telefónu sa dá povedať hocičo, telefón to znesie. Máte konflikt, hneď je vyhadzov z práce, pokračujete, vyhodia manžela, okamžite bývate na ulici, lebo ste bývali v podnájme u zamestnanca v závode, to je jedno, že ste mali zaplatené do konca mesiaca. Zamestnávateľ, Adecco vám hneď na ďalší deň zabezpečí a zaplatí letenku na Slovensko, aby vaši kolegovia videli, ako rýchlo a ľahko sa vás zbavili a teda pochopili, že tu treba držať hubu a krok.

Všetci sa boja, nájdu sa medzi Slovákami kolaboranti, ktorí donášajú vedeniu. Na lepšie pracovné zaradenie, smeny, alebo na kurzy nórciny sa dostanú tí, ktorých doporučia kolaboranti. Mnohí z pracovníkov netušia ani slovo z nórciny, žijú a pracujú medzi Slovákami, a v prípade konfliktu sa nemajú na koho obrátiť. Nikto im nemôže poradiť, všetci sa boja.

Čo poradiť zamestnancom Adecca, ktorí pracujú v Norsk Kylling?

Uchovávať si všetku dokumentáciu od zamestnávateľa, teda výplatné pásky, zmluvy a pod.

Žiadať písomnú komunikáciu s vedúcimi – aspoň SMS-kami a mailom. Možno sa pri ústnom kontakte vyhovoriť, že si to musí človek premyslieť, prípadne sa poradiť s priateľmi a preto to chce písomne, aspoň SMS-kou.

Počet odpracovaných hodín – aj v zmluve máte do 48 hodín týždenne a 9 hodín denne.

Ale predovšetkým smie tento týždňový priemer behom 52 týždňov / 1 rok byť maximálne 40 hodín (týždenne) z čoho vyplýva, že si musíte vziať viac dovolenky než zákonom dané 4 týždne ročne. Čo bol aj zámer predpisu Zákonníka práce. Možno by ste mohli odpracovať aj viac hodín, ale muselo by to byť platené ako cezčas, čo je v Norsk Kylling neznámy pojem.

Ja mám k dispozícii výplatné pásky, kde opätovne vystupuje počet odrobených hodín vyše 140 za dva týždne, hoci väčšinou je to okolo 120 hodín.

Takže hlavné porušovanie nórskeho Zákonníka práce u zamestnancov Adecca v Størene je nemožnosť odísť za rodinami na Slovensko častejšie a na dlhšie doby, než horko-ťažko tie 4 týždne ročne. Väčšinou nie ste o tomto informovaní a v pracovnej situácii v závode ani neviem, ako by ste si toto vymohli, keďže Vám to okamžite zabezpečí jednosmerný lístok domov.

A na to sú tu v Nórsku odbory – ktoré o situácii v Norsk Kylling dobre vedia. Členstvom v Odbore potravinárov, to je odbor s najdlhším názvom v Nórsku – Norsk nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund – by ste mohli dosiahnuť postupné zlepšenie pracovných podmienok, dodržiavanie Zákonníka práce, právnu ochranu v zamestnaní a zlepšenie platových podmienok.

A záujemcom o prácu v Størene cez Agentúru Adecco doporučujem najvyššiu opatrnosť a sľuby o úžasných zárobkoch a dobrej práci brať s rezervou. Pripravte sa na to, že možno vydržíte len 11 mesiacov a budete naspäť na Slovensku.

Vlado Branko

V tomto vydaní Budzogaňa sa dočítate o tom i onom, dúfame, že sme našli zaujímavé a dôležité témy týkajúce sa krajanskej komunity v Nórsku. Keď som texty dal do formy časopisu, vyšlo mi to na 6 strán a časopis musí mať buď 4 alebo 8 a viac strán. Tak som sa pozrel, čo nám na uverejnenie prišlo v elektronickej pošte – takže článok o českej prosperite, aktuálny zážitok z olympiády vo Vancouveri, a pridali sme tam aj príspevok o 21. auguste 1968.

Možno máte vy sami lepšie a zaujímavejšie texty, reportáže, fotografie, stále pripomíname, že náš krajanský časopis je náš a mal by obsahovať príspevky od nás. Píšte, mailujte, podelte sa o svoje skúsenosti z pobytov na Slovensku, z vašej existencie v Nórsku, kontaktov s úradmi, problémami i úspechmi.

Redakcia

V Čechách sa razí nová cesta k prosperite

Pred nedávnom mi môj priateľ s rozčarovaním rozprával o podmienkach v závode, kde pracuje. Ide v podstate o pomery, panujúce takmer vo všetkých súčasných výrobných prevádzkach, ktoré nám sem boli „importované“ spolu s toľko očakávanými, zahraničnými investíciami.

Každému je však jasné, že zahraniční investori nikdy neprichádzajú s úmyslom pomôcť ekonomike toho ktorého štátu, ale jedine s úmyslom dobre zarobiť a mať čo najvyššie zisky. No a tento ich postoj sa samozrejme musí negatívne prejavovať, a aj sa prejavuje, vo vzťahu k zamestnancom.

Konkrétne skúsenosti môjho známeho sú nasledovné: Ľudia sú naháňaní do čoraz väčších výkonov, avšak zárobok nie je adekvátny vynaloženej námahe. Majstri a nižší riadiaci pracovníci sa správajú k radovým zamestnancom arogantne a povýšenecky, jednajú s nimi z pozície sily.

Vzniká tak akoby cielene a úmyselne vytváraná atmosféra strachu, súvisiaca so stratou zamestnania a osobným existenčným zabezpečením. Podobné jednanie však vzbudzuje u pracovníkov hnev, nespokojnosť, pocit nespravodlivosti, alebo potláčanú, či otvorenú agresivitu. Ak sa však odvážia svoju nespokojnosť aj otvorene prejavovať, odozvou bývajú tvrdé protiopatrenia.

Áno, takáto je realita. Každý, čo i len trochu citlivý človek, schopný vnímať aj určité jemnejšie vyžarovania, musí preto zákonite pociťovať v blízkosti dnešných závodov, považovaných za akési majáky sľubne sa rozvíjajúcej ekonomiky, veľmi silné zhluky negatívnych citových a myšlienkových foriem, tvorených ľuďmi, v nich pracujúcimi.

Ale poďme ďalej a skúsme si domyslieť, že ak sa niečo takéhoto deje v strednej Európe, kde je aspoň naoko dodržiavaný určitý štandard práv zamestnancov, čo sa asi musí diať v Ázii, latinskej Amerike, alebo v Afrike? Ako asi tam zaobchádzajú s ľuďmi takzvaní zahraniční investori, vo svojej nenásytnej túžbe po čoraz väčších ziskoch?

Čo pozitívneho napríklad prináša obrovský ekonomický rast miliardám obyvateľov Číny, ktorí sú mnohokrát nútení pracovať priam v neľudských podmienkach, neraz aj viac, ako 12 hodín denne? Ako teda vidieť, nielen u nás, ale aj vo svete, šťastie, spokojnosť, alebo aspoň ľudsky znesiteľný život a pozitívne ukazovatele ekonomického rastu sú dve úplne rozdielne veci.

Avšak poďme ešte ďalej. Ak sa v honbe za čoraz vyššími ziskami zaobchádza s miliardami ľudí po celom svete spôsobmi, blízkymi novodobej forme otroctva, ako sa asi bude v tomto neľudskom systéme zaobchádzať so zvieratami a prírodou, ktorá sa nie je schopná nijako brániť a je vystavená pôsobeniu žralokov v ľudskej koži úplne napospas?

Všade, kde sa len pozrieme, vládne neslýchaná bezohľadnosť tých, ktorých možno nazvať služobníkmi peňazí. Kam len vkročia a na čo siahnu, to je ihneď poznačené rozbrojom, nepokojom, strádaním, nespravodlivosťou, nedostatkom, nenávisťou, hnevom, závisťou a mnohým iným.

Avšak teraz, v protiklade so súčasnou realitou, ktorú každý z nás tak veľmi dôverne pozná, si ukážme, ako by mohol vyzeráť život okolo nás, keby ľudia neslúžili modle peňazí.

Lebo nech už to vezmeme tak, alebo onak, človek jednoducho musí niekomu, alebo niečomu slúžiť. Musí v niečo veriť a o niečo usilovať. No a výška, alebo hodnota zvoleného cieľa, či služby, sa potom úplne automaticky premieta do hodnoty a kvality okolitého života.

To teda znamená, že ak si volíme nízke ciele, je ich nízkosťou negatívne ovplyvňované celé naše najbližšie okolie. Príklady, uvádzané na začiatku, nám až príliš zreteľne ukazujú, aké rôznorodé druhy zla prinášajú svetu služobníci peňazí. Peňazí, to znamená, cieľa veľmi nízkeho, ba až človeka nehodného.

Ale prečo si teda, na základe poznania tejto zákonitosti, nezvoliť ten najvznešenejší cieľ a tú najvyššiu službu, aká vôbec jestvuje: službu Vyššej Moci, službu Svetlu? Lebo vážnym akceptovaním tohto najvyššieho cieľa by sa do všetkých vzťahov medzi ľuďmi okamžite a automaticky premietlo známe, doposiaľ ešte nikdy nerealizované odporúčenie, ktoré znie: Čo nechceš, aby iní robili tebe, nerob ani ty im! Alebo inak: Ako chceš, aby sa ľudia správali k tebe, tak sa správaj aj ty k nim!

Predstavme si teda, že by sa zmieneny spôsob jednania stal každodennou realitou v pracovných a ekonomických vzťahoch, v zákonodárstve a právnych vzťahoch, v spôsobe vládnutia a spravovania krajiny na všetkých úrovniach a samozrejme, i v osobných vzťahoch medzi ľuďmi.

Akým spôsobom však tento vysoký cieľ preniesť do každodennej praxe? Ak by nebol všetok intelektuálny potenciál ľudstva zameriavaný iba k službe peniazom a zisku, už dávno by sme na to prišli, pretože to vôbec nie je až také zložité. Stačilo by iba poctivo chcieť a schodné cesty by sa ihneď ukázali.

Avšak našťastie, jestvujú ešte na zemi ľudia, ktorí tieto cesty a možnosti intenzívne hľadajú. No a so spôsobom, ako sa to naozaj dá uskutočniť, sa môže každý vážny záujemca oboznámiť na stránke: www.ochranapudy.cz pod názvom: „Projekt sebestačnosti a samosprávy obcí a obnovy ľudskej dôstojnosti“. Ide o projekt, plne aplikovateľný do dnešnej reality, ktorý po detailnom oboznámení sa s ním a prípadnej konzultácii s jeho autorom, môže byť následne ihneď uvádzaný do praxe.

Už zo samotného názvu projektu vyplýva, že sa v ňom pojednáva o obci, ako o samostatnom, nezávislom a v čo najväčšej miere sebestačnom celku, fungujúcom na základe zohľadňovania vyšších Zákonitostí. Táto sebestačnosť je v ekonomickej oblasti postavená na princípe, že ekvivalenty hodnôt vo vnútri obce sú iného charakteru, ako finančné prostriedky, používané v styku s okolitými regiónmi a v ekonomickom systéme štátu.

Ide o princíp internej meny, podobný systému súčasných vnútropodnikových cien. Rozdiel však spočíva v omnoho vyššej zodpovednosti ľudí v systéme správy obce a v príleve doposiaľ nepoznaných, pomáhajúcich síl stvorenia, ktoré sa pridružujú iba tam, kde je vyvíjaná vedomá snaha o súlad s vyššími Zákonitosťami, čo má za následok výrazne zvýšenie hodnoty všetkých vecí a činností v porovnaní s bežným tržným prostredím.

Kým teda v súčasnom type hospodárenia neustále rastú ceny vstupov a teda aj konečných produktov, v systéme samosprávy obce ceny vstupov naopak klesajú. Spôsobuje to prechod na vlastnú produkciu, znižovanie strát, ako aj nárokov na dopravu. Zároveň sa predlžuje životnosť výrobných zariadení, pretože pridružením už spomínaných, doposiaľ ľuďom nepoznaných pomoci, sa zvyšuje ich trvanlivosť a vitalita. Keďže nie je potrebné neustále zvyšovať mieru zisku, táto sa následne rozpúšťa do ceny vstupov a teda aj do ceny konečných produktov.

Pomocou zmienenej spôsobu hospodárenia sa zlacňuje tovar a služby, zmierňuje pracovné nasadenie a zvyšuje životná úroveň, čím vznikajú široké možnosti zmysluplnejšieho využitia voľného času na osobný rozvoj a duchovný rast.

No a tento iný ekvivalent hodnôt vo vnútri samosprávnej obce sa neprejavuje iba v ekonomike a hospodárstve, ale predovšetkým v oblasti duševných a duchovných hodnôt. Konkrétne sú to napríklad osobitá kritéria na osobnosť vodcu, na postavenie žien v systéme, alebo trebárs na výučbu a vzdelávanie. V projekte je ďalej riešená problematika základných etických noriem, problematika zdravotnej starostlivosti, potravinového zabezpečenia, optimálneho zaobchádzania s energetickými zdrojmi a ešte mnoho iného.

Čo teda dodať na záver? Snáď iba úslovie, reprezentujúce múdrosť našich predkov, ktoré znie: „Márne každé namáhanie, kde niet Božie požehnanie“.

Všade, kde sa dnes len pozrieme, vládne obrovské pracovné nasadenie. Spomínané požehnanie však na ňom vôbec nespočíva, pretože ide o úsilie, ktorého skutočným zmyslom nie je dobro ľudí, ale len čoraz väčšie zisky. Je to v podstate iba nedôstojné otročenie modle peňazí, absolútne vzdialené od Vyššej Vôle, ktoré jednoducho nie je schopné priniesť tomuto svetu ani šťastie, ani spokojnosť, ani mier, ba ani ľudsky dôstojný život.

Ľudia však nesmú a nemajú slúžiť peniazom! Svoju potrebu niekomu, alebo niečomu slúžiť majú nasmerovať k tomu najhodnotnejšiemu, čo vôbec jestvuje: k službe Vyššej Moci. Iba takto sa im môže dostať v ich činnostiach práve toho požehnanja, pomocou ktorého je možné dosiahnuť plnohodnotného a mieru plného života pre všetky bytosti na zemi.

No a prvý, úplne konkrétny a reálny krok k dosiahnutiu tohto cieľa je načrtnutý v Projekte sebestačnosti a samosprávy obcí a obnovy ľudskej dôstojnosti.

M.Š.

Slovenské občianske združenie pre posilňovanie mravov a ľudskosti

www.zdruzenie-ludskost.sk

Miroslav DEMKO

Zlý sen 21. augusta 1968

Ľudská pamäť je krátka a selektívna. V lete 1968 som mal 15 rokov, skončil som základnú školu a už som bol prijatý na strednú školu. SVŠ-ka v Bratislave bola novučičká a v duchu nového politického vetra s novým zameraním na jazyky – angličtina a ruština.

Otec mal kontakty v Rusku, pardon, v Sovietskom Zväze a poslal ma na skoro celé leto k jednej rodine do mestečka Taganrog, aby som sa zlepšil v ruštine. Za celých 52 dní som neprehovoril slovensky, a keď náš vlak 20. augusta okolo polnoci prekročil hranice zo Sovietskeho Zväzu do Československa, rozprával som sa s jedným spolucestujúcim, Slovákom, ktorý bol u rodiny v Kyjeve rusky. V Žiline sme sa okolo tretej v noci rozlúčili, ja som prestúpil na prázdny vlak do Bratislavy a unavený som zaspal. Bola to už druhá noc vo vlaku. Nad ránom pristupovali ľudia, robil sa krásny bezmračný deň, a potom sme na nejakej stanici dlho stáli. Ľudia boli vzrušení, hovorili, že nejdú ďalej do Bratislavy, sprievodca tiež chodil po chodbičke a hovoril, že asi ďalej nejdeme, lebo v Bratislave sa strieľa. Slovo strieľať som doteraz poznal v súvislosti s poľovačkou, potom sa strieľalo v Angole a Vietname. Ako sa môže strieľať v meste?!, v Bratislave!?! Veď tam žijú ľudia, ľudia, ktorých poznám, ktorých som dva mesiace nevidel. Vraj tam strieľajú Rusi. To musel byť len zlý sen, z ktorého sa len potrebujem prebudiť. U Rusov som práve strávil 2 mesiace, doteraz si pamätám nie všetky detaily z pobytu, ale šťastnú a bezproblémovú spoločnosť malého mestečka (250 000 obyv. / ako vtedy Bratislava), ktorú zjednocovalo to, že okrem dostatku jedla nemali skoro nič, a keď niekto niečo mal, delil sa o to so známymi a neznámymi. Takto som bol veľakrát loďou na mori, keď išiel niekto taxikom do Rostova, pozval všetkých známych. V tejto krajine som autostopom ako 15-ročný prešiel cez Kaukaz až skoro do gruzínskej Tbillisi a potom po pobreží Suchumi, Batumi, neznámy taxikár ma zobral na svadbu v Gruzínsku, navštívil som priateľov z Taganrogu, ktorí boli v pionierskom tábore v Soči a hneď ma prijali medzi seba a zostal som v tábore, až kým ich/náš turnus neskončil.

Ako môžu títo ľudia mať vojakov v Bratislave a strieľať?! Snažil som sa z tohto zlého sna prebudiť, ale nikdy sa to nepodarilo.

Do Bratislavy sme sa dostali s meškaním, ale bez problémov. Bývali sme na Februárke, hneď som išiel do ulíc. Pri Univerzite boli tanky, okolo nich plno ľudí, ba aj niektoré posádky tankov boli vonku. Ľudia okolo boli väčšinou mladí, chceli s nimi hovoriť, vojačikovia boli ešte mladší, pamätám si ich ako unavených, asi smádných a hladných chlapcov, ktorí by radšej boli pri rieke a kúpali sa. Tak, ako ja som sa nedokázal prebudiť zo zlého sna, ale už som vedel, že sa asi neprebudím, tak sa oni asi cítili byť v zlom sne. Aj ja som sa občas dostal k rozhovoru s vojačikmi, mne robilo problémy, že som nechtiac aj so Slovákmí preskakoval do ruštiny. Ako 15-ročný chalan som nemohol byť ruský agent, ale bolo to divné.

Ďalšie dni si nepamätám, až prvý deň v škole, kde vyučovanie občas rušil hluk pristávajúcich a štartujúcich ruských lietadiel na blízkom letisku. Naša nová triedna učiteľka, učila nás ruštinu, s nenávisťou hrozila lietadlám, aby na konci školského roku už s nadšením hovorila o normalizácii.

Vlado Branko

Voľby do Národnej rady SR možné aj zo zahraničia

V parlamentných voľbách do Národnej rady SR, ktoré sa uskutočnia 12. júna 2010, môžu po prvýkrát voliť aj občania SR žijúci v zahraničí, a to poštovou formou. Všetky informácie ohľadom postupu registrácie, ako aj záväzných termínov (zápis na zoznam voličov, samotné odoslanie volebných hlasov poštou) sa nachádzajú na internetovej stránke Ministerstva vnútra SR

<http://www.minv.sk/?volba-postou>

Voľba poštou - volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia

1)

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia musí požiadať o voľbu poštou.

Žiadosť o voľbu poštou musí zaslať na adresu obecného (mestského, miestneho) úradu v mieste svojho trvalého pobytu tak, aby bola doručená najneskôr 50 dní pred dňom volieb, t.j. 23. 4. 2010 (vzor žiadosti v prílohe).

2)

Obec (mesto, mestská časť) na adresu v cudzine, ktorú volič uviedol v žiadosti, najneskôr 35 dní pred dňom volieb (t.j. najneskôr 8. 5. 2010) zašle obálku, ktorá obsahuje:

- hlasovacie lístky - počet bude totožný s počtom zaregistrovaných kandidátnych listín,
- obálku - s odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta,estskej časti); je určená na vloženie jedného hlasovacieho lístka,
- poučenie o spôsobe hlasovania - spôsob úpravy hlasovacieho lístka,
- návratnú obálku s heslom „VOLBA POŠTOU“, adresou obecného (mestského, miestneho) úradu ako adresáta a adresou voliča v cudzine ako odosielateľa.

Silvester je už za nami, ale počúvajúc prejavy popredných slovenských poslancov v Parlamente (Národnej rade) si pripadáam ako na Silvestrovskej estráde – hoci je to skôr tragédia slovenského národa a slovenskej kultúry:

Poslanec:

Páni poslanci SNS, Vy nie ste nacionalisti, Vy ste obyčajní 24 karátoví podvodníci, kdekoľvek len je možné, prachy, prachy, prachy! Pomáhať si protmárskou rétorikou.

odpoveď:

Chcel by som ešte povedať na tie urážky, ktoré sa sypali z tej špinavej papuli, ktorá sa tak vehementne oháňa Kristom a krížom a je plná nenávisťi. Pán M....., vieš čo, Ty si jeden diablov syn, hnusný, odporný, ale všetko to bereme z rezervou, pretože Ťa bereme jak mentálne retardovaného, všetko Ti to prepáčime...

Poslankyňa:

Stalo sa toto na Slovensku v čase krízy?! Vy sa nehanbite tu sedieť a niečo kritizovať?! A myslím si, že ste ďalej nešli ako možno za hranice svojho domu na prechádzku so psom, a možno ste sa mali pozrieť inde, keď už nepozeráte noviny, lebo podaktorí nemáte doma ani televíziu!

odpoveď:

Pani kolegyňa, ja to mám vyskúšané, naozaj, Diazepam, stačí 05-ka, dajte si 05-ku, je to upokojíte sa, nemusíte kričať tuná na 5-tich poslancov, ktorí nevedia ani o čom je reč... Upokojte sa, 05-ka stačí ráno aj večer. Bude to v poriadku.

Predseda koalície strany:

Váš vtedajší kolega Lipšic dal 49 návrhov na kárne opatrenia, 78% neodôvodnených, lebo sa skutky nestali. Za škody, ktoré tým spôsobil, boli vyplatené viacej ako 4 milióny korún, to Vám nevadilo, nerobili ste bordel a teraz ho robiť chcete, prosím Vás, nechcete si overiť, či ste chlapi a či dievčatá, pre istotu?

Prišlo nám elektronickou poštou:

Vážení Internet Unser,

Sme radi, že sme Vás informovali, že vaša e-mailová adresa je šťastie Víťazom £ 500,000.00 GBP (päť set tisíc libier Euro Only) British International E-mail lotérie remíz konať.

Vyplňte nasledujúce informácie;

1. Celé meno:
2. Úplné Adresa:
3. Telefónne číslo:
4. Povolanie:

a odošlite na našej akreditovaných sporu Agent:

Sir. Andrew Grant (ksj)

E-mail: andrew_grant2010@ymail.com

Dobrý deň, moja milá,

Ako sa máš, dúfam, v poriadku, drahá narazil som na váš profil a ja Pict záujem na tom, že som slečna Miran. frank Som veľmi milujúca a starostlivá holka sa svetlú budúcnosť, milujem vás lepšie spoznať, som presvedčený, môžeme postupovať od počut, ja sa dozviete viac o mne, keď som počul od vás, pamätajte, že farba nezáleží na čom záleží najviac je láska, budem rád, keby ste ma kontaktovať s touto e-mailovou adresou (miranfrank23@yahoo.com), takže môžeme pokračovať odtiaľ budem čakať na budeme počut. Vy Miran.

Stretnutia krajanov v Marhaba Café a v lete v Asylet kaviarni

Každý mesiac, v stredu v druhom týždni mesiaca sa môžete neformálne stretnúť so slovenskými a českými krajanmi v jednej z týchto kaviarní v Oslo. Schádza sa tam medzi 10 – 20 ľudí a je tam príjemná a živá atmosféra. Povedal by som, že tam chodí viac mladých novoprišlých krajanov, než starousadlíkov. Vymieňajú sa skúsenosti, rady a kontakty.

O tomto a iných podujatiach informujeme hlavne SMS-kami, ak nedostávate a chcete dostávať, napíšte SMS na číslo 909 92 175. Ak nám dáte aj mailovú adresu, aj týmto kanálom budete informovaní o aktuálnych udalostiach.

E-mail: nsf@slovakia.no